

Palvelu- ja viljelijäpakkausten ilmoituslomakkeen täyttöohje

Vuoden 2024 pakkaustiedot

Käytetään vuoden 2024 Palvelu- ja viljelijäpakkaustietojen raportointiin:

- ilmoituslomakkeella raportoivat yritykset, jotka valmistavat palvelu- ja viljelijäpakkauksia Suomessa tai maahantuovat niitä Suomeen.

Huom! Pakkaustietojen raportointi on aikaistunut. Vuoden 2024 pakkaustiedot on raportoitava viimeistään 31.1.2025!

Yrityksen tulee palauttaa kaikki kolme vuoden 2024 pakkaustietojen raportointiin käytettävää ilmoituslomaketta:

1) Perusilmoituslomake (kevyt tai tarkka),

2) SUP-pakkausten ilmoituslomake

3) Palvelu- ja viljelijäpakkausten ilmoituslomake

Huom! Vuonna 2024 tuottajavastuujärjestelmään liittyneet yritykset, joiden liikevaihto oli alle miljoona euroa, eivät raportoi Palvelu- ja viljelijäpakkausten ilmoituslomakkeella.

Jos yrityksellä ei ole jollakin lomakkeella raportoitavaa, tulee se palauttaa tyhjänä.

Mikä Palvelu- ja viljelijäpakkausten ilmoituslomake?

Erillisellä Palvelu- ja viljelijäpakkausten ilmoituslomakkeella raportoivat yritykset, jotka **ovat valmistaneet tyhjiä palvelu- ja viljelijäpakkauksia Suomessa tai maahantuoneet niitä tyhjänä Suomeen vuonna 2024, mutta eivät pakanneet tuotteita niihin itse.**

Mikäli suomalainen yritys pakkaa tuotteita palvelu- ja viljelijäpakkaukseen, jonka se on itse maahantuonut tai valmistanut, yritys raportoi nämä palvelu- ja viljelijäpakkaukset ainoastaan Perusilmoituslomakkeella (kevyt tai tarkka).

Palvelu- ja viljelijäpakkausten ilmoituslomakkeella raportoitujen pakkausten perusteella palvelu- ja viljelijäpakkausten valmistajat ja maahantuojat maksavat jälkikäteen vuoden 2024 kierrätysmaksut niistä palvelu- ja viljelijäpakkauksista, joiden tuottajavastuu siirtyi heille 1.1.2024 lakimuutoksen myötä. Lomake on käytössä palvelu- ja viljelijäpakkausten tuottajavastuun muuttumisen aiheuttaman siirtymävaiheen vuoksi.

Pakkaustiedot raportoidaan extranetissä:

extranet.rinkiin.fi

Palvelu- ja viljelijäpakkausten ilmoituslomakkeen täyttöohje

Palvelu- ja viljelijäpakkausten raportointi	s. 4
Palvelupakkaukset	s. 6
Viljelijäpakkaukset	s. 7
Palvelu- ja viljelijäpakkausten toimitusketju	s. 8
Ilmoituslomakkeen täyttöohje	s. 9

Palvelu- ja viljelijäpakkausten raportointi

Kuka Palvelu- ja viljelijäpakkaukset raportoi?

1.1.2024 lähtien palvelu- ja viljelijäpakkausten tuottajavastuu siirtyi palvelu- ja viljelijäpakkauksen valmistajalle Suomessa tai maahantuojalle Suomeen.

Palvelu- ja viljelijäpakkauksia eivät enää vuoden 2024 pakkaustietojen raportoinnista alkaen raportoi pakkausten täyttäjät, vaan tyhjän pakkauksen valmistajat tai maahantuojat. Tämä koskee kaikkia pakkaustietojen raportoinnissa käytettäviä ilmoituslomakkeita, eli palvelu- ja viljelijäpakkausten raportoinnista vastaa aina tyhjän palvelu- ja viljelijäpakkauksen valmistaja Suomessa tai maahantuoja Suomeen. Esimerkiksi kahvilassa tarjottavan take-away-kahvimukin (palvelupakkaus) raportoi mukiin maahantuoja tai valmistaja, ei mukiin kahvia pakkaava kahvilayritys.

Mitä pakkauksia Palvelu- ja viljelijäpakkausten ilmoituslomakkeella raportoidaan?

Palvelu- ja viljelijäpakkausten ilmoituslomakkeella palvelu- ja viljelijäpakkausten suomalaiset valmistajat tai maahantuojat ilmoittavat **sellaisten vuonna 2024 Suomen markkinoille saattamiensa palvelu- ja viljelijäpakkausten määrän, joiden tuottajavastuu yritykselle siirtyi 1.1.2024 lakimuutoksen myötä**. Tämä tarkoittaa palvelu- ja viljelijäpakkauksia, jotka yritys valmistaa Suomessa tai maahantuo Suomeen, mutta joihin yritys ei itse pakkaa tuotteita.

Palvelu- ja viljelijäpakkausten ilmoituslomakkeella **ei siis raportoida sellaisia yrityksen valmistamia tai maahantuomia palvelu- ja viljelijäpakkauksia, joihin yritys itse pakkaa tuotteita, sillä näiden pakkausten tuottajavastuu oli yrityksellä jo ennen 1.1.2024 lakimuutosta**. Esimerkiksi kauppaketjun ei kuulu raportoida tällä lomakkeella sellaisia liikkeissään kuluttajille tarjottavia muovikasseja, jotka se on myös itse maahantuonut, sillä kauppaketjulla on pakkaajana ollut tuottajavastuu näistä muovikasseista jo aikaisemminkin.

Palvelu- ja viljelijäpakkausten raportointi

Millä muilla lomakkeilla Palvelu- ja viljelijäpakkaukset raportoidaan?

Palvelu- tai viljelijäpakkausten valmistajat tai maahantuojat raportoivat kaikki Suomen markkinoille saattamansa palvelu- ja viljelijäpakkaukset myös pakkaustietojen perusilmoituslomakkeella (kevyt tai tarkka).

Perusilmoituslomakkeella raportoidaan myös sellaiset palvelu- ja viljelijäpakkaukset, jotka pakkaukset valmistava tai maahantuova yritys itse täyttää (pakkaa pakkaukseen tuotteita).

Lisäksi palvelu- tai viljelijäpakkausten valmistajat tai maahantuojat raportoivat SUP-pakkausten ilmoituslomakkeella sellaiset markkinoille saattamansa palvelu- ja viljelijäpakkaukset, joita käytetään SUP-pakkauksena Suomessa. Esimerkiksi muovista sisältävien take-away-mukien valmistaja tai maahantuoja raportoivat kyseiset mukit myös SUP-lomakkeella.

Vuoden 2024 pakkaustietojen raportoinnin jälkeen palvelu- ja viljelijäpakkauksia ei enää tarvitse raportoida erillisellä lomakkeella, vaan riittää, että pakkaukset sisältyvät perusilmoituslomakkeella raportoituihin pakkauksiin ja SUP-pakkausten osalta SUP-pakkausten ilmoituslomakkeella raportoituihin pakkauksiin.

Mitä maksuja Palvelu- ja viljelijäpakkausten ilmoituslomakkeella raportoiduista pakkauksista maksetaan?

Palvelu- ja viljelijäpakkausten ilmoituslomakkeella raportoiduista pakkauksista laskutetaan jälkikäteen vuoden 2024 kierrätysmaksut. Maksut laskutetaan sen tuottajayhteisön vuoden 2024 hinnaston mukaan, jonka kanssa yrityksellä oli sopimus vuonna 2024.

Raportoitujen pakkausmäärien perusteella katetaan vuoden 2024 tuottajavastuumaksut niistä palvelu- ja viljelijäpakkauksista, joiden tuottajavastuu siirtyi valmistajalle ja maahantuojalle. Maksut katetaan jälkikäteen, koska tuottajavastuu palvelu- ja viljelijäpakkauksista siirtyi valmistajalle tai maahantuojalle jo 1.1.2024 alkaen, mutta valmistajat tai maahantuojat raportoivat palvelu- ja viljelijäpakkaukset ensimmäistä kertaa vasta vuonna 2025 (kun raportoidaan vuoden 2024 pakkaustiedot).

Palvelu- ja viljelijäpakkausten ilmoituslomakkeella raportoitujen pakkausten perusteella laskutetaan myös vuoden 2024 yrityspalvelumaksua vuoden 2024 hinnaston mukaisesti. Yrityspalvelumaksun määräytymisessä huomioidaan jo aiemmin maksettu vuoden 2024 yrityspalvelumaksu, eli jos yritys on jo maksanut vuoden 2024 osalta maksimiyrityspalvelumaksun, lisää yrityspalvelumaksua ei laskuteta.

Palvelupakkaukset

Mitä ovat PALVELUPAKKAUKSET?

Palvelupakkauksia ovat pakkaukset, joita käytetään elintarvikkeiden ja muiden tuotteiden pakkaamiseen myyntipaikalla suoraan kuluttajalle.

Niitä ovat esim. ostoskassit, hevi-pussit, take away -annosten ja -juomien pakkaukset, irtomyyntinä myytävien leivonnaisten pakkaukset sekä esim. kasvien tai liha- ja kalatuotteiden pakkaamiseen myyntipaikalla käytettävät kääreet ja pussit.

Palvelupakkaus täytetään samassa kiinteistössä kuin missä tuote myydään kuluttajalle (esim. kahvilassa tai kaupassa). Palvelupakkauksia eivät siis ole ennalta jossakin muualla pakattujen tuotteiden pakkaukset (esim. salaatit, jotka on pakattu keskuskeittiössä ja toimitettu kauppaan myyntiin).

Verkkokaupan käyttämät pakkaukset eivät ole lähtökohtaisesti palvelupakkauksia. Jos yritys kuitenkin käyttää verkkokaupassa täysin samoja pakkauksia kuin se käyttää palvelupakkauksena fyysisessä myymälässä, luokitellaan myös verkkokaupassa käytettävä pakkaus tällöin palvelupakkaukseksi. Esimerkiksi, jos ruokakauppa pakkaa verkkokaupan kautta tulleet tilaukset samoihin ostoskasseihin, joita tarjotaan myymälässä kuluttajille, on myös verkkokauppatilauksen pakkaamiseen käytetty muovikassi palvelupakkaus.

Palvelupakkauksia käytetään erityisesti vähittäiskaupassa ja ravitsemusalalla, mutta myös muussa palvelutoiminnassa (mm. parturi-kampaamot ja pesulat), teollisuudessa (mm. leipomomyymälät) sekä kulttuuri- ja viihdealalla (mm. museot ja liikuntakeskukset).

Palvelupakkaukset on tyypillisesti valmistettu paperikuiduista, muovista ja alumiinista.

Viljelijäpakkaukset

Mitä ovat VILJELIJÄPAKKAUKSET?

Viljelijäpakkauksia ovat maatilalta ulos myytäväksi tarkoitettujen käsittelemättömien maatalous- ja puutarhatuotteiden pakkaukset, joita maatalous- ja puutarhatalousyritykset käyttävät.

Käsittelemättömiksi maatalous- ja puutarhatuotteiksi katsotaan tuotteet, joille on tehty ainoastaan yksinkertaista fyysistä käsittelyä eli ns. kauppakunnostamista, joka ei merkittävästi muuta tuotteen luonnetta (esim. pesu, lehtien poisto, lajittelu tai muu vastaava yksinkertainen fyysinen käsittely). Viljelijäpakkauksina ei siis pidetä sellaisia maatalous- ja puutarhatalousyrityksien käyttämiä pakkauksia, joita käytetään käsiteltyjen maatalous- ja puutarhatuotteiden pakkaamiseen.

Käsittelyksi katsotaan esimerkiksi tuotteen kuivaaminen (lukuun ottamatta viljan kuivausta), jauhaminen, murskaaminen, kuoriminen, pakastaminen, kypsentäminen, paloittelu, eläintuotannon jatkojalostus teurastuksesta alkaen, siementen peittäminen sekä munien pakkaaminen kananmunapakkaamossa, jossa leimataan kananmunia ja/tai pakataan kananmunia loppukuluttajille ja suurtalouksille.

Viljelijäpakkauksia ovat myös maatalous- ja puutarhatalousyrityksen käyttämät ryhmä- ja kuljetuspakkaukset, kun niihin pakataan viljelijäpakkauksen määritelmän mukaisia tuotteita. Esimerkiksi, jos muoviset mansikkarasiat pakataan pahvilaatikkoon ja pahvilaatikot puiselle kuormalavalle, ovat kaikki näistä viljelijäpakkauksia.

HUOM! Elintarviketeollisuuden, tukkukaupan tai pakkaamon käsittelemättömien maatalous- ja puutarhatuotteiden pakkaamiseen käyttämiä pakkauksia ei katsota viljelijäpakkauksiksi. Näiden osalta pakkaava yritys on tuottajavastuuvollinen.

Palvelu- ja viljelijäpakkausten toimitusketju

Entä jos emme tiedä, mihin käyttöön valmistamamme tai maahantuomamme pakkaukset päätyvät?

Pakkausten valmistajien ja maahantuojien voi olla haastavaa tietää, mihin käyttöön pakkaukset ketjun loppupäässä päätyvät. **Se, onko tietty pakkaus palvelu- tai viljelijäpakkaus tai esimerkiksi SUP-pakkaus, ei riipu pelkästään pakkauksesta itsestään, vaan siitä, mitä pakkaukseen pakataan.** Valmistajalla tai maahantuojalla on kuitenkin velvollisuus selvittää pakkausten käyttöä toimitusketjussa, jotta pakkaustietojen raportointi onnistuu ja jotta pakkauksista maksettavat tuottajavastuumaksut kohdistuvat oikealle yritykselle.

Kun yritys valmistaa tai maahantuo pakkauksia, joita tyypillisesti käytetään palvelupakkauksena tai viljelijäpakkauksena, pakkaukset myös raportoidaan palvelupakkauksena tai viljelijäpakkauksena, ellei valmistaja tai maahantuoja pysty osoittamaan, että pakkaukset menevät muuhun käyttöön.

Ilmoituslomakkeen täyttöohje

- 1. Palauta ensin Pakkaustietojen perusilmoituslomake (tarkka tai kevyt) Ringille.** Palvelu- ja viljelijäpakkausten ilmoituslomake aukeaa täytettäväksi perusilmoituslomakkeen lähettämisen jälkeen.
  - Palvelu- ja viljelijäpakkausten ilmoituslomake on joko kevyen tai tarkan perusilmoituslomakkeen mukainen, riippuen siitä, kumpaa lomaketta peruspakkaustietojen raportoinnissa on käytetty.

- 2. Täytä Palvelu- ja viljelijäpakkausten ilmoituslomake.** Kun lomake aukaistaan ensimmäisen kerran, ruudulle aukeaa kysely, jossa kysytään: “Valmistiko tai maahantoiko yrityksenne tyhjiä palvelu- tai viljelijäpakkauksia, joihin se ei itse pakkaa tuotteita?”.
  - Kun kyselyyn vastaa kyllä, lomake avautuu.
  - Kun kyselyyn vastaa ei, lomaketta ei tarvitse täyttää ja se palautuu Ringille automaattisesti.

- 3. Raportoi tällä lomakkeella vuonna 2024 markkinoille saattamienne tyhjien palvelu- ja viljelijäpakkausten määrät kilogrammoina.** Älä kuitenkaan raportoi tällä lomakkeella sellaisia palvelu- ja viljelijäpakkauksia, jotka yrityksenne myös itse täytti eli joihin itse pakkasi tuotetta.
  - Yrityksen valmistamat tai maahantuomat tyhjät palvelu- ja viljelijäpakkaukset raportoidaan samoissa kohdissa kuin Pakkaustietojen perusilmoituslomakkeella. Kun pakkaustiedot on raportoitu tarkalla ilmoituslomakkeella, raportoidaan palvelu- ja viljelijäpakkaukset aina Suomessa pakattujen tuotteiden pakkaukset -sarakkeella (aiemmalta nimeltään Pakatut ja pakkautetut -sarake), sillä itse tuotteen pakkaaminen tapahtuu Suomessa. Raportoi siis myös maahantuomanne tyhjät palvelu- ja viljelijäpakkaukset Suomessa pakattujen tuotteiden pakkaukset -sarakkeella.
  - Lomakkeelle voi kirjata pakkaustietoja ainoastaan niihin soluihin, joissa yritys on raportoinut lukuja Pakkaustietojen perusilmoituslomakkeella. Tämän lisäksi soluissa voi raportoida pakkaustietoja korkeintaan saman määrän kuin Pakkaustietojen perusilmoituslomakkeen vastaavassa solussa on raportoitu.

- 4. Lähetä lomake Ringille extranetissä.**

Heräsikö kysyttävää raportoinnista?
Yritysassiakaspalvelumme auttaa mielellään!

09 6162 3500
(ark. 8.30-15.30) pvm/mpm
info@rinkiin.fi